

اسلام ہندی

شعاری : "دینی بر عبادت ، مہانتی پر دیرور" در .

پیل ۳ صائی ۴۴ ۲۲ ربیع ۱۳۳۴
۱۲ مائیس ۱۳۳۲ مدیری : حلیم ثابت

جلد : ۴

قرآنہ کرم

سورۃ آل عمرانک ۱۱۸ بجی آیتدن ۱۵۲ بجی آیتہ قدر مفہوم شرعی
[حاشیہ لی مفہوم قرآن دن] مرحوم ماستری رفعت

تفسیر شریفہ

قاموس فلسفہ ... [محترم رضا توفیق بک طرفدن یازیلان قاموس فلسفہ تنقیدی]
متصوری زادہ سید

اسلام اجتماعاتی

دین و شریعت ... [دیانی احکام و قضائی احکام . دین ، شریعت . فقہ اسلام ، حقوق
اسلام . اصول حقوق اسلام . مفتی و قاضی . مفتی و قاضینک وظیفہ فہری و مرجعہ فہری .]

تاریخ

شیخ بدرالدین سباوی وقعہ سی محمد ذکی

کلام

علم کلام مسئلہ سی بسم آتلائی

نسخہ سی ۳ بارہ در

توزیع برتر : زمان کتب خانہ سیدرہ

تجیم استنباط مطبعہ سی

کئی عرض عام اولیہ قاموس فلسفہ تک دیدیکی کئی بالقجلیق رنجبرک کئی برصنک جملہ افرادینہ علی السویہ مقول اولہ بیلیر بر کلیدر دیدندہ یوقدر۔ چونکہ عرض عام، اولیہ انکتر برصنک افرادینہ دکل، متنفس کئی انواع مختلفہ افرادینہ مقول اولہ بیلیر، کلیدر۔ بالقجلیق رنجبرک کئی برصنک افرادینہ مقول اولان کلیر ایہ عرض خاصدر، خاصدر و خاصہ غیر شاملدر۔ عرض عام (تنفس) (ایکی آباق اوزرہ یوریک) کئی متعدد نوعلرہ یولان عرضلرہ۔ چونکہ تنفس، بالعموم انواع حیواناتہ شامل اولدینی کئی ایکی آباق اوزرہ یوریکده، انساندن باشقہ اولان حیوانلرده بولور۔ نوع انسانہ مخصوص دکلدر و بویله بر نوعہ مخصوص اولیان عرضلرہ عرض عام دینور۔

بیلیم فصل اولورده عرض عام (برصنک افرادینہ علی السویہ مقول اولہ بیلیر کلیدر) دیہ تعریف اولورده هرا نیکی عین مآلدہ ایش کئی (کای مقول علی ماتحت حقیقہ واحده وغیرها قولاً عرضاً) دیہ عرض عامک تعریفده دوغریدر، ذیلہ بیلیر۔ بوتعریف ایہ بیان ابتدیکمز وجہ ایله آچقندن آچیغہ عرض عام اولیہ برصنک افرادینہ مخصوص اولان بالقجلیق رنجبرک کئی برنوعہ مختص عرضلر دکل، متنفس کئی انواع مختلفہ و حقایق متنوعیہ شامل اولان عرض اولدینی افادہ اییدیور۔

منصوری زاده

سعيد

دین و شریعت

برجمیتده عمللرک ایکی درلو قوۃ مؤیدہ سی واردر۔ برنجیسی معنوی و وجدانیدرکہ بوکا دیانی قوۃ مؤیدہ دنیلور۔ دیگرکی محکمہ طرفندن اصدار اولور مادی و رسمی حکملر درکہ یوکاده قضائی قوۃ مؤیدہ دنیلور۔ کتب اسلامیه دیانی احکام ایله قضائی احکامک بری برندن تفریق

ایدلشی بواسادن نشئت ایتشدز. شو حالده اسلامیتده ینه بواسادن نشئت ایتش ایکی نوع انضباط مأموری واردر. (۱) وجدانلرده کی معنوی انضباطی تأمین ایله مکلف اولان مفتیلر. (۲) خارجه کی یعنی حقوقده کی مادی انضباطی تأمین ایله مکلف اولان قاضیلر.

مفتیلرک ویردکلری حکملره (فتاوی)، قاضیلرک ویردکلری حکملره ده (اقتضیه) نامی ویرلشدز.

مثلاً حضرت پیغمبرک سنت شریفه سی فتاوی ماهیتده اولدینی کی، بعضاً قضائی ماهیتی ده حائر اولور. علیه الصلاة والسلام اقدمک قاضی صفیله اعطا ایتش اولدینی حکملر قضائیدر. بونلرک مجموعه (اقتضیه تبویه) نامی ویریلور. بعضی مؤلفلر طرفدن بونلر کتابلرده جمع ایدلشدز. [۱]

فتاوی ماهیتده اولان سنتلر دینی اولدیتندن تبلیغ اعتبار ایدیلور. بناء علیه لایستغیرد و باقیدر. قضائی اولانلر ایسه مآثور برر مثال اولقله برابر تبلیغ صایلماز. بناء علیه محلی وزمانی اولوب دیکر بر حاکمک حکمیله تبدل ایدم بیلیر. سنتی، حتی یالکز سنتی دکل، نصوصی بوجیتدن آیرمق ایجاب ایدر. علمای اسلافین بعضیلری بو مسئله یی اوزون اوزادییه ایضاح ایتشلردو. [۲]

بالاخره اقتضیه، و بونلرک قیدر مشترکنه (شریعت) نامی ده ویرله یه باشلامشدرکه (قانون) معناسی مفیددو. او حالده (دین) یالکز دیانی احکامدن، (شریعت) ایسه بالکز قضائی احکامدن عبارت اولور، دیمکدر. فقط نه خلفای راشدین (ر.ع) زمانده نه ده امویه و عباسیه دولتلری زمانده و بوقانونلر رسماً وضع ایدلشی (حقوق مکتوبه) حاله کتیرلدیکی ایچون بونلر (اقتضیه) یعنی (امثال قضائیه) حالده فردی تیشیلرله کتابلره کچیرلمکله قالمشدر. عصر مزده ایسه شریعت، اجماع امت و امر اولوالامرایله (حقوق مکتوبه) شکلنه قونوله رق رسمی قانوننامه لره درج ایدلشی و ایدلمکده در.

[۱] ابو عبیدالله محمد بن فرج (ر.ع) «اقتضیه رسول الله» نامیه مستقل بر اثر یازمشدر

[۲] امام شهاب الدین ابوالعباس احمد بن ادریسک «الفروق» عنوانلی مطبوع اثرینک

برنجی جزؤ ۲۵۳ نجی صحیفه سنه مراجعت اولنه.

ایشته کوریلورکه بوصورتله بری برندن مستقل و یکدیگریته معاون اولوق اوزره (فقه اسلام) و (حقوق اسلام) نامیله ایکی علم اسلامی موجود اولور .

(فقه) یالکز دیانی احکامی یعنی مقتیلردن صادر اولان قنایای احتوا ایدر . (حقوق اسلام) ایسه بردولت شاره ماهیتی آلان حکومت اسلامیته نك قوه تشریعیسی طرفندن اسدار اولنان قانوتنامه لری محتوی اولور . اولجه یالکیز (اصول فقه) نامنده برعلم وار ایکن ایشته بوتدن صوکره برده (اصول حقوق اسلام) نامیله ایکنجی برعلم تشکی ایدم جکدر . اصول فقه یالکز دیانی احکامک قواعد استیاطیه سی اراشه ایدم چک و کافی السابق ادله اریعه یه یعنی کتاب، سنت ، قیاس، اجماع امت اساسلریته مستند اوله جکدر .

(اصول حقوق اسلام) ایسه اسلام دولته عائد علی العموم محکمه لرك مدار استنادی اولان احکام قضائیه نك یعنی قانونلرك طرز تأسسی اراشه ایدم جکدر .

اسلام حقوقک ده منابی عرفدن متولد اولمان نصوص ایله ، عرف ، اجماع ، ، امر اولوالامر دن عیارتدر .

بوصورتده امت اسلامیته نك امور وجدانیه سی دین اداره ایدم جکی کی ، امور مادیه سی ده شریعت تنظیم ایدم جکدر . فقط مفتی ایله قاضینک وظیفه لری تفریق ایدیلورک ایکیسی ایکی صاحب اختصاص مرجعه تابع اوله جنی کی ، قناتانک قوه مؤیدم سی معنوی و وجدانی اقصیه نك ایسه قوه مؤیدم سی مادی ورسی اولدینی ده بوتفریق وظائفده برعمده اوله رق قبول ایدمک لازمدر . چونکه قنایای امر ایله مکلف اولوب بوکا مادی ورسی برقه مؤید و بریلجه ایجابات مدنیته نك هرشکلنی قبول مجبوریتده قاله جفتدن آرق قنایای امر ایدمیه چک و بر جوق اداره مصالحتری ضرورت دیه قبول ایدم چک ، بناء علیه قناتانک یعنی دینک ماهیتی اساساً مادی و دنیوی اولان حقوق منزله سته نزل ایدم جکدر ...

مثلاً قاضی فاضلک نافع اولدیغی، منافعلک مال مقوم اولدیغی قبوله مجبورد. قاضی بی مجبوریته محکوم ایدن حال اونک حکملرینک مادی و رسمی بر قوه مؤیده مالک اولماسیدر. مفتیک حکملری بویه بر قوه مؤیده مالک اولونجه عینی مجبوریته محکوم اولما-ی ضروریدر. اگر مجبوریته محکوم بر صنفه احتیاج وارسه، ایسته اوقاضیلر صنفیدر. فقط مفتیلری بویه مجبوریته صوقفه هیچ بر احتیاج یوقدر. مفتی غایت یوکسک اولان موقعنده قالمالی ذاتاً تقوادن عبارت اولان احکام دینی بی یعنی اخلاق انسانیه نك الك یوکسک فضیلتلری امر و توصیه ایتمکله اکتفا ایلیلدر.

اسلام دولتک قانونلری اسلام شریعتی دیک اولدیغندن مسلمان اولان بتون حکام عدلیه قاضی ماهیتده اولوب اسلام دولتک بتون محکمه لری محکمه شرعیه ماهیتده در. چونکه قوه تشریعیه نك عرفه استناداً یابدی قانونلر اجماع شرعی ماهیتده اولوب عینی زمانده امر اولوالامر ایله تأید ایدلشدر.

تاریخ

شیخ بدرالدین سماوی وقعه‌سی

— ۲ —

علمای محلیه دن جزری حضرتلری حکم صفتیه بدرالدینی ایلری به سوردی. طرفین قبول ایتدکرندن مسئله کندیسه عرض وحلی تکلیف ایدلدی. مشارالیه طرفینی اقناع ایده جک صورتده و مصالحته موافق یولده جواب ویردی. مسئله شو صورتله قبالش، مقصده حاصل اولش اولدی. تیمورلنک موقعیت واقعه سندن طولای کندیسی تبریک و برچوق شیئی احسان ایه دی. شقایق بوراده شویله دیور: «جهلما اول حکمک حکمه راضی